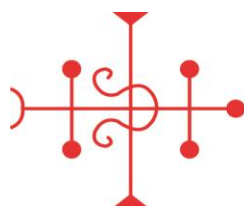

JAARVERSLAG 2017

ExxonMobil OFP

Verslag over de jaarrekeningen per 31 december 2017

Datum van goedkeuring door de RvB: 1 juni 2018

Datum van bekrachtiging door de AV: 20 juni 2018

Instelling voor BedrijfsPensioenvoorziening

EXXONMOBIL OFP

Hermeslaan 2

1831 Machelen

Identificatienummer Belgisch Staatsblad 2240/87

Gerechtelijk arrondissement Brussel

Ondernemingsnummer: 0432.957.916

Ingeschreven bij de FSMA, onder nummer 50.246

IBP toegelaten op 11 januari 1996

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A2 of 15

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
DEEL A: VERSLAG RAAD VAN BESTUUR – EXXONMOBIL OFP	4
GOVERNANCE.....	4
ALGEMENE ONTWIKKELINGEN 2017	6
BELEGGINGSBELEID.....	6
COMMUNICATIE.....	9
TRANSPARANTIEVERSLAG GECONSOLIDEERD	10
ALGEMENE GRONDSLAGEN BALANS.....	13
SPECIFIEKE GRONDSLAGEN	14
ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING.....	15
DEEL B: VERSLAG RAAD VAN BESTUUR – BELGISCH AFZONDERLIJK VERMOGEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
ALGEMEEN.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
COMMUNICATIE.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
FINANCIËLE INFORMATIE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
BELEGGINGEN.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
UITVOERINGSKOSTEN.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
VERWACHTINGEN 2018.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
KERNCIJFERS	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
TRANSPARANTIEVERSLAG AFZONDERLIJK VERMOGEN BE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
DEEL C: VERSLAG RAAD VAN BESTUUR – NEDERLANDS AFZONDERLIJK VERMOGEN	1
ALGEMEEN.....	1
PENSIOENRAAD.....	1
COMMUNICATIE.....	1
DE PENSIOENREGELINGEN	1
FINANCIËLE INFORMATIE.....	2
BELEGGINGEN.....	7
UITVOERINGSKOSTEN.....	8
VERWACHTINGEN 2018.....	9
KERNCIJFERS	10
TRANSPARANTIEVERSLAG AFZONDERLIJK VERMOGEN NL	11

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A3 of 15

Voorwoord

De Raad van Bestuur van het ExxonMobil OFP doet hierbij verslag over de activiteiten van het fonds in het boekjaar 2017 en presenteert de jaarrekeningen, afgesloten op 31 december 2017.

De jaarrekeningen worden voorgesteld onder de wettelijke vorm opgelegd door het KB van 5 juni 2007 met betrekking tot de jaarrekeningen van de Instellingen voor Bedrijfspensioenvoorzieningen (IBP).

Het verslagjaar heeft voor de Raad van Bestuur voor een groot deel in het licht gestaan van het cross-border project. Per 1 september 2017 zijn er twee afzonderlijke vermogens binnen het ExxonMobil OFP. Het Belgisch afzonderlijk vermogen omvat de pensioenregelingen van de Belgische Bijdragende Ondernemingen zoals deze ook vóór 1 september 2017 in het fonds beheerd werden. Het Nederlands afzonderlijk vermogen omvat de pensioenregelingen van de Nederlandse Bijdragende Ondernemingen. In dit verslag wordt daar uitgebreid bij stil gestaan.

Hiermee is ook de vorm van het verslag van de Raad van Bestuur gewijzigd. Voor u ligt het verslag over 2017 dat bestaat uit drie delen.

Het eerste deel omvat het verslag betreffende zaken die het gehele fonds aangaan inclusief een samengestelde balans- en resultatenrekening

Het tweede deel omvat het verslag voor het Belgisch afzonderlijk vermogen inclusief de balans- en resultatenrekening van het Belgisch afzonderlijk vermogen. Dit deel wordt toegelicht aan het Toezichtsc comité

Het derde deel omvat het verslag voor het Nederlands afzonderlijk vermogen inclusief de balans- en resultatenrekening van het Nederlands afzonderlijk vermogen. Dit deel is voor verbindend advies voorgelegd aan de Pensioenraad

De Raad van Bestuur,

A.J. van der Linden – Voorzitter

G. Shultz-Sibbel – Bestuurder

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A4 of 15

Deel A: Verslag Raad van Bestuur – ExxonMobil OFP

Governance

Het ExxonMobil OFP kent per 31 december 2017 de volgende governance structuur:

Bijdragende Ondernemingen: leden per 31-12-2017

EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL B.V.B.A.
EXXONMOBIL CHEMICAL EUROPE INC.
ESSO NEDERLAND B.V.
EXXONMOBIL CHEMICAL HOLLAND B.V.
EXXONMOBIL FINANCIAL SERVICES B.V.

Algemene Vergadering: vaste vertegenwoordigers per 31-12-2017

N. Nowé EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL B.V.B.A.
S. Van Lierde EXXONMOBIL CHEMICAL EUROPE INC.
A. Roeland ESSO NEDERLAND B.V.
C. den Heijer EXXONMOBIL CHEMICAL HOLLAND B.V.
M. Speklé EXXONMOBIL FINANCIAL SERVICES B.V.

De Algemene Vergadering bestaat uit vaste vertegenwoordigers van alle Bijdragende Ondernemingen. De vaste vertegenwoordiger dient in dienst te zijn bij de Bijdragende Onderneming die hij vertegenwoordigt en een actieve aangeslotene te zijn bij een pensioenregeling die door het ExxonMobil OFP wordt beheerd en uitgevoerd. De Algemene Vergadering heeft 2 keer beraadslaagd.

Raad van Bestuur: bestuurders per 31-12-2017

A.J. van der Linden, Voorzitter
A. Cuypers
P. Huisman
G.Shultz-Sibbel

De Raad van Bestuur bestaat uit minimaal 3 tot maximaal 5 bestuurders. De bestuurders dienen in dienst te zijn bij één van de Bijdragende Ondernemingen en actieve aangeslotenen te zijn bij een pensioenregeling die door het ExxonMobil OFP wordt beheerd en uitgevoerd. De leden worden benoemd door de Algemene Vergadering. De Raad van Bestuur heeft 7 keer beraadslaagd.

Beleggingscommissie: leden per 31-12-2017

M.E. Spieksma, Voorzitter
M. Brems, Secretaris
S. Cools
M. Kennett
A.J. van der Linden
G. Meijers
P. Weijel

De Beleggingscommissie bestaat uit ten minste 3 leden en de leden worden benoemd door de Raad van Bestuur. De commissie wordt ondersteund door een Secretaris, voorgedragen door de Bijdragende Ondernemingen en benoemd door de Raad van Bestuur.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A5 of 15

Dagelijks Bestuur: leden per 31-12-2017

G. Shultz-Sibbel, Voorzitter

M. Brems

I. Van den Broeck

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 1-4 leden en de leden worden benoemd door de Raad van Bestuur.

Erkende Commissaris

PwC bedrijfsrevisoren, BCVBA

vertegenwoordigd door Tom Meuleman

Interne Auditor

KPMG

Vertegenwoordigd door Koen De Loose

Compliance Officer

Claeys & Engels Advocaten

vertegenwoordigd door Jan Van Gysegem

Aangewezen actuaris

Franky Stevens

Adviserend actuaris

Mercer (België) B.V.B.A.

Mercer (Nederland) B.V.

Vermogensbeheerders

Gedurende het verslagjaar waren de vermogensbeheerders van het fonds:

Naam	Mandaat
BlackRock	Aandelen World ex USA
ExxonMobil Investment Management	Aandelen USA
BlackRock	Euro Obligaties
Horsley Bridge	Venture Capital

Custodian

Gedurende het verslagjaar waren Northern Trust en JP Morgan de custodian van de vermogensbeheerders.

Pensioen administrateurs

Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V.

EMFEA Consulting BVBA

Accountant

BDO Accountants Burg. CVBA

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A6 of 15

In het kader van de 11 principes van deugdelijk bestuur hebben het dagelijks bestuur, de aangewezen en certificerend actuaire, de beleggingscommissie, de interne auditor, de compliance officer en de erkend commissaris in hun effectieve rol, de Raad van Bestuur bijgestaan. De scope van deze organen werd uitgebreid door de crossborder opzet sinds 1 september 2017 waardoor zij extra controles voor het Nederlands afzonderlijk vermogen dienden uit te voeren. In hun verslag zal telkens duidelijk aangegeven worden wat het generieke deel betreft en welke opmerkingen betrekking hebben op het afzonderlijk vermogen.

Verder werden de nodige fondsdocumenten aangepast zoals de statuten, de beheersovereenkomst en het financieringsplan conform de nieuwe structuur van het pensioenfonds.

Sinds 1 januari 2017 werd BDO aangesteld als accountant van het pensioenfonds. De communicaties tussen de verschillende externen werd gecoördineerd door het dagelijks bestuur.

Algemene ontwikkelingen 2017

In december 2015 is door de Nederlandse ondernemingen de studie afgerond naar de oprichting van een gezamenlijk pensioenfonds voor Nederland en België in België door uitbreiding van het bestaande ExxonMobil OFP naar een cross-border pensioenfonds. Dit resulteerde in een voorgenomen besluit om de toekomstige Nederlandse pensioenopbouw voort te zetten in het ExxonMobil OFP ("OFP") in een Afzonderlijk Vermogen voor Nederland. De Belgische verplichtingen blijven in een Belgisch Afzonderlijk Vermogen onder het OFP. Eén van de belangrijkste obstakels voor een definitief besluit was de belastingwetgeving in België die nog niet aangepast was op cross-border fondsen. Met het voorbehoud dat dit issue opgelost moest zijn alvorens een collectieve waardeoverdracht geëffectueerd kon worden, is het verzoek tot collectieve waardeoverdracht ingediend bij De Nederlandsche Bank. DNB heeft dit besluit vervolgens getoetst vanuit het belang van de deelnemers en heeft eind december 2016 aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de collectieve waardeoverdracht naar het ExxonMobil OFP. Inmiddels was ook de toelating van de FSMA verkregen. Eind december 2016 is de belastingwetgeving in België aangepast echter de bijbehorende administratieve maatregelen waren nog niet bekend. Gedurende de eerste helft van 2017 is er overleg gevoerd met de Belgische overheid om tot sluitende en werkbare afspraken te komen om een correcte belastingheffing te doen zonder dat elke Nederlandse deelnemer individueel actie zou moeten ondernemen. Dit is uiteindelijk vastgelegd in een ruling begin juli 2017. Vervolgens hebben zowel de Nederlandse Bijdragende Ondernemingen als het Bestuur van het Nederlandse pensioenfonds besloten de overgang naar België te effectueren per 1 september 2017. Sinds die datum heeft het ExxonMobil OFP twee afzonderlijke vermogens onder beheer.

Beleggingsbeleid

Uitgangspunten strategisch beleggingsbeleid

Kenmerk van het beleggingsbeleid is het principe van "mean reversal". Het voornaamste uitgangspunt hierbij is dat prijzen en rendementen over de tijd bewegen rond het (voortschrijdend) gemiddelde. Om dit te bereiken wordt de verdeling van de portefeuille over de verschillende beleggingscategorieën periodiek terug gebracht naar de door het Bestuur vastgestelde gewenste verdeling. Tevens worden op dat moment de gewenste verhoudingen hersteld binnen de diverse beleggingscategorieën. Herbalancerings vinden plaats door middel van aan- en verkopen van beleggingen. De herbalancerings van de portefeuille vinden vier maal per jaar plaats.

Voor de vaststelling van de waarde van de diverse vermogenscomponenten wordt gebruik gemaakt van de definities in de jaarrekening. Bij iedere herbalancing wordt eerst het vermogen dat wordt belegd in vastrentende waarden op het beoogde percentage gebracht. Liquiditeiten worden op een zo laag mogelijk niveau gehouden, rekening houdend met de korte termijn cash behoeften. Het restant wordt belegd in aandelen.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A7 of 15

Valutarisico's worden niet afgedekt, tenzij het Bestuur daar in specifieke gevallen anders over heeft beslist. Aangezien tijdens de herbalancering 70% naar vastrentende waarden, allen in euro gedenomineerd, wordt gebracht en er in de wereldwijde beleggingsportefeuille ook een significant deel in eurolanden wordt belegd, zal het valutarisico beperkt zijn tot zo'n 25%.

ALM Studie en Continuïteitstoets

Driejaarlijks dient het pensioenfonds een Asset Liability Management (ALM) studie te houden waarin de actuarissen voor ieder afzonderlijk vermogen circa 1.000 economische scenario's doorrekenen en nagaan wat voor ieder afzonderlijk vermogen de impact is. In 2017 is deze ALM uitgevoerd voor beide afzonderlijke vermogens. De samenvatting van deze studie is opgenomen in bijlage 3 van het Statement of Investment Principles (SIP). Tenzij het beleggingsbeleid wijzigt, dient het fonds driejaarlijks ook een continuïteitstoets uit te voeren. Hierbij wordt vanuit een gesloten fonds perspectief, gekeken of de aangehouden buffer toereikend is voor een prudente lange- en korte termijn risicobudget. Voor het korte termijn risicobudget wordt getoetst of de kans dat het OFP een kort termijn voorziening (KTV) financieringsgraad heeft van minder dan 100% binnen 1 jaar beperkt is tot 5%. Voor het lange termijn risicobudget wordt getoetst of de ruïnekans beperkt is tot maximaal 25% over een periode van 30 jaar.

Wijziging strategisch beleggingsbeleid

De beleggingsmix werd in 2017 verschoven van 60% naar 70% in obligaties en van 40% naar 30% in aandelen. Enerzijds wordt hiermee het risico op tekorten verminderd, die de Bijdragende Ondernemingen zo snel mogelijk dienen bij te financieren om niet in de procedure van herstelplan te komen. Anderzijds zal de verwachte opbrengst van de investeringen lager zijn waardoor de jaarlijkse bijdrage van de werkgever hoger wordt. De hoogte van de schommelingen van de opbrengsten van de beleggingsmix worden beperkt door de verschuiving zodat de kans op additionele hoge bijstorting door de Bijdragende Ondernemingen weer lager zal zijn. De verschuiving van de beleggingsmix resulteerde in een aanpassing van de SIP welke voor zowel het Belgisch als het Nederlands afzonderlijk vermogen geldt. In oktober werd de aangepaste SIP voorgelegd aan de 5 Belgische Ondernemingsraden en aan de Nederlandse Pensioenraad voor advies. Het document werd bekrachtigd in de Algemene Vergadering van 15 december 2017. De aanpassing van de beleggingsmix in het SIP hebben ook een impact op de parameters die deel uitmaken van het financieringsplan.

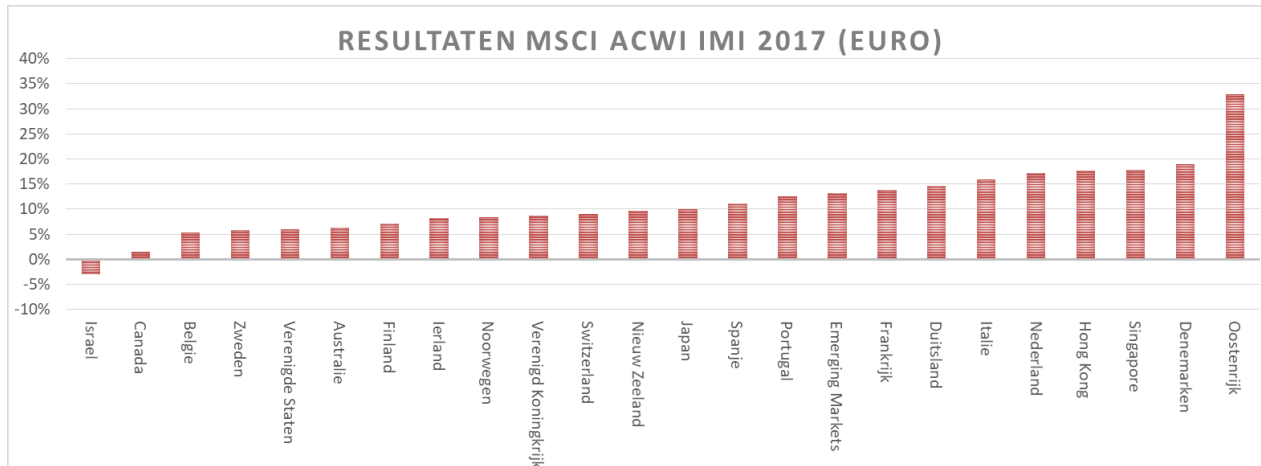
Overzicht van de verschillende beleggingscategorieën

Aandelenportefeuille

Aandelenbeurzen lieten in 2017 een goed herstel zien met sterk positieve resultaten. Door wisselkoerseffecten werd het resultaat in euro's wel negatief beïnvloed.

Het aandelen beleggingsbeleid is gebaseerd op het passief volgen van indexen, met een zo breed mogelijke spreiding, wat zorgt voor een lager risico en lage kosten (weinig transactiekosten en lage management fees). Afgezien van de periodieke herbalancering wordt een buy&hold strategie gevoerd wat eveneens leidt tot lage kosten.

De ExxonMobil OFP aandelenportefeuilles kende een capital weighted verdeling over de landen uit de MSCI index (developed + emerging markets, large caps, mid caps en small caps). Het resultaat voor de hele aandelenportefeuille was een winst van circa 9%. Dit is 0,5% lager dan de benchmark (MSCI world index). Dit wordt onder andere veroorzaakt door (beleggings)kosten. In de onderstaande grafiek is duidelijk de zeer diverse performance te zien van de verschillende landen waarin werd belegd door het fonds.

Obligaties en renteontwikkeling

De ECB heeft de herfinancieringsrente in 2017 op 0,0% gehouden waar de Federal Reserve de federal funds rate in 2017 verhoogde van 0,5% naar 1,30%. De lange termijn rentes zette in 2017 de stijging door welke het laatste kwartaal van 2016 aanving.

De obligatie portefeuilles van het OFP bestaan uit een mix van overheids- en bedrijfsobligaties die gezamenlijk de duration van de verplichtingen spiegelen en zodoende een natuurlijke rentehedge vormen. De overheidsobligaties verloren in 2017 2,5% waarde en de bedrijfsobligaties stegen met een bescheiden 1,7% in waarde. Deze ontwikkeling is in lijn met een stijgend rentescenario.

Derivaten en Securities Lending

Vermogensbeheerders mogen onder strikte voorwaarden derivaten gebruiken als dit voor het efficiënt beheer absoluut nodig is voor tijdelijke overbrugging van onderliggende index aanpassingen.

De portefeuille kon ook deels beleend worden ('securities lending'). Bij securities lending wordt een deel van de beleggingsportefolio uitgeleend aan derden. In ruil voor de geleende stukken geeft de lenende partij andere waardepapieren ter onderpand met een minimale waarde van 100%. De minimale waarde wordt gesteld door de vermogensbeheerder afhankelijk van de kwaliteit van het onderpand. Op (intra) dagelijkse basis vindt een waarde toetsing plaats van de uitgeleende stukken en wordt een eventueel tekort aangevuld. In het geval dat de lenende partij de geleende stukken en bijbehorende vergoeding niet terug kan geven, kan het onderpand worden verkocht en de origineel uitgeleende stukken terug worden aangekocht. De Raad van Bestuur heeft de jaarlijkse controle op de securities lending gedelegeerd aan een gespecialiseerde ExxonMobil afdeling, die hierover jaarlijks rapporteert. Sinds 2015 is securities lending ook toegestaan op de obligatieportefeuille. Dit heeft geleid tot een significante uitbreiding van de securities lending, met name omdat MiFID II tegenpartijen forceren om hoge kwaliteit overheidsobligaties of cash in portfolio te hebben om kapitaal en liquiditeitscriteria te kunnen nakomen. Daarnaast heeft de druk om centraal geclearde derivaten te gebruiken, de trend dat tegenpartijen hoge kwaliteit onderpand zoeken om te gebruiken bij Centrale Counterparties (CCP's) versterkt. Onze portefeuille van overheidsobligaties was daarom zeer attractief voor securities lending.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Verantwoord beleggen is een onderwerp dat de laatste jaren steeds meer aandacht heeft gekregen. Het terrein van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen is zowel groot als divers. Het OFP heeft ervoor gekozen om haar zakelijke waarden (met uitzondering van een beperkt belang in private equity) geheel te beleggen in index gerelateerde fondsen die bestaan uit grote en middelgrote beursgenoteerde ondernemingen. Het gaat ervan uit dat deze ondernemingen opereren binnen de kaders van de regelgeving. Een actieve eigen invulling van het portfolio zou betekenen dat de Raad van Bestuur op een zeer breed terrein van maatschappelijke waarden, sociaal beleid en milieu, keuzes moet maken. Bovendien resulteert een actieve eigen invulling dat de efficiënte pooled

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A9 of 15

fund oplossing (gedeeltelijk) zou moeten worden verlaten met tot gevolg hogere kosten door een gescheiden portefeuille. De Beleggingscommissie van het fonds heeft uitgebreid stilgestaan bij de vraag hoe een meer actief beleid rekening houdend met maatschappelijke waarden, sociaal beleid en milieu overwegingen zou uitwerken. Met de investment manager van zakelijke waarden is doorgesproken hoe zo een portefeuille eruit zou kunnen zien en welke additionele kosten daarmee gepaard zouden gaan. De Beleggingscommissie oordeelde dat zij niet wilde afstappen van de strategie om passief te beleggen en de laagst mogelijke beleggingskosten na te streven. Dit beleid houdt ook de instemming van de Raad van Bestuur. Het OFP blijft de vinger aan de pols houden voor wat betreft ontwikkelingen in Maatschappelijk Verantwoord Beleggen.

Op 2 maart 2007 keurde het Belgische federaal parlement een verbod op investeringen in clustermunie goed. De wet van 20 maart 2007 inzake het verbod op de financiering van de productie, gebruik en bezit van antipersoonsmijnen en submunie ligt in de lijn van het Europese Verdrag inzake clustermunie welke 30 mei 2008 in Dublin tot stand kwam en die de lidstaten aanzet om de financiering van clustermunie te verbieden welke op 01 januari 2013 in werking trad. Het verbod kent drie uitzonderingen. Onder die uitzonderingen is het toegestaan om transacties gebaseerd op een index uit te voeren, maar alleen als die index voor minder dan vijf procent bestaat uit individuele ondernemingen die onder het investeringsverbod vallen. ExxonMobil OFP belegt index gebaseerd en heeft zeker gesteld dat de indexen voldoen aan deze uitzonderingsclausule.

Eveneens is aandacht gegeven aan het uitoefenen van het aandeelhouders stemrecht, meer specifiek aan de wijze waarop dat namens het ExxonMobil OFP door de investment manager wordt gedaan. Dit wordt daar waar mogelijk gebruikt in het belang van het fonds en uitgevoerd door de aangestelde vermogensbeheerders. Door regelmatig te stemmen kunnen aandeelhouders de manier waarop een bedrijf wordt geleid beïnvloeden. Leidend principe voor het stemgedrag is zodoende het beschermen en verhogen van de waarde van de beleggingen van het fonds. Op deze manier wordt de waarde voor de aandeelhouders verhoogd en goed ondernemingsbeleid gestimuleerd.

Communicatie

De externe website 'www.exxonmobilofp.com' werd volledig vernieuwd naar aanleiding van de crossborder opzet zodat alle aangeslotenen per land of met de directe URL toegang krijgen tot zijn specifieke deel van de website. De website zorgt voor een toegankelijke en duidelijke communicatie omtrent alle pensioen gerelateerde onderwerpen. Deze pensioensite bevat voor beide landen tevens een simulatietool, de zogenaamde 'Pensioenplanner' voor de Belgische aangeslotenen en de 'Op Koers' module voor de Nederlandse aangeslotenen. Alle aangeslotenen kunnen dankzij de externe website van thuis uit alle pensioen gerelateerde informatie raadplegen.

Transparantieverslag geconsolideerd

SCHEMA VAN DE JAARREKENING				
BALANS OP 31/12/2017				
ACTIVA		CODES	2017	2016
I.	Oprichtingskosten	21	0	0
II.	Vaste activa	22	0	0
III.	Beleggingen	23	3,048,540,587	458,496,097
A.	Beleggingsvastgoed	231		
B.	Verhandelbare titels en overige financiële instrumenten	232	3,048,540,587	458,496,097
1.	Aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren	2321		
2.	Obligaties en andere verhandelbare schuldinstrumenten	2322		
3.	Rechten van deelneming in gemeenschappelijke beleggingsfondsen en investeringsfondsen	2323	3,048,540,587	458,496,097
4.	Afgeleide financiële instrumenten	2324		
5.	Termijnbeleggingen	2325		
6.	Overige beleggingen	2326		
IV.	Aandeel van de verzekerings- en herverzekerings-ondernemingen in de technische voorzieningen	24	0	0
V.	Vorderingen	41	302,840	0
A.	Te ontvangen bedragen	411		
B.	Op bijdragende ondernemingen	412		
C.	Kredieten	413		
D.	Op verzekerings- en herverzekeringsondernemingen	414		
E.	Collateral	415		
F.	Overige vorderingen	416	302,840	0
VI.	Liquide middelen	51	251,848,489	8,195,949
VII.	Overlopende rekeningen	431/432	5,505	3,774
A.	Verworven opbrengsten	431		
B.	Over te dragen kosten	432	5,505	3,774
TOTAAL ACTIVA		21/51	3,300,697,421	466,695,820
PASSIVA		CODES	2017	2016
I.	Eigen vermogen	11	95,083,498	66,053,087
A.	Sociaal fonds	111	60,848,124	51,995,249
B.	Solvabiliteitsmarge	112	34,235,374	14,057,837
C.	Overgedragen verlies (-)	113		
II.	Technische voorzieningen	12	2,860,901,162	400,174,511
A.	Pensionering en overlijden	121	2,841,817,383	396,324,467
B.	Invaliditeit en arbeidsonderschiktheid	122	19,083,779	3,850,044
C.	Winstdeelname	123		
D.	Overige	124		
III.	Voorziening voor risico's en kosten	13	0	0
IV.	Schulden	42	344,093,681	467,824
A.	Technische schulden	421	384,820	0
B.	Fiscale schulden	422	1,539,566	337,593
C.	Collateral	423		
D.	Financiële schulden	424		
E.	Overige	425	342,169,295	130,231
V.	Overlopende rekeningen	433/434	619,079	398
A.	Over te dragen opbrengsten	433		
B.	Toe te rekenen kosten	434	619,079	398
TOTAAL PASSIVA		11/43	3,300,697,421	466,695,820

GLOBALE RESULTATENREKENING OP 31/12/2017

INHOUD	CODES	2017	2016
I. Technische resultaat (+) (-)	71/61	-45,738,888	-21,494,309
A. Bijdragen (+)	710	231,400,000	17,000,000
1. In uitvoering van het financieringsplan	7101	231,400,000	17,000,000
2. In uitvoering van een herstelplan of een saneringsplan	7102		
B. Bijzondere bijdragen (+)	711		
C. Uitkeringen (-)	610	49,605,527	18,585,571
D. Bijzondere uitkeringen (-)	611	379,860	
E. Wijziging van het aandeel van de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen in de technische voorzieningen	712/612		
F. Wijziging van de netto gewaarborgde vorderingen (stijging +, daling -)	713/613		
G. Wijziging van de bijzondere vorderingen (daling-)	714/(614)		
H. Wijziging van de vorderingen op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen (stijging +, daling-)	715/615		
I. Overdracht van pensioenrechten (+)(-)	716/616	2,582,512,957	10,317
1. Van andere pensioeninstellingen (+)	716	2,582,557,184	45,273
2. Naar andere pensioeninstellingen (-)	616	44,228	34,956
J. Wijziging van de technische voorzieningen	617/717	-2,460,726,651	-15,268,245
a. Wijziging van de technische voorzieningen met betrekking tot pensioenering en overlijden (stijging +, daling -)	6171/7171	-2,445,492,916	-16,596,608
1. Einde boekjaar (-)	6171	2,841,817,383	396,324,467
2. Begin boekjaar (+)	7171	396,324,467	379,727,859
b. Wijziging van de technische voorzieningen met betrekking tot invaliditeit en arbeidsongeschiktheid (stijging +, daling -)	6172/7172	-15,233,735	1,328,362
1. Einde boekjaar (-)	6172	19,083,779	3,850,044
2. Begin boekjaar (+)	7172	3,850,044	5,178,407
c. Wijziging van de technische voorzieningen met betrekking tot winstdeelname (stijging +, daling -)	6173/7173		
d. Wijziging van de overige technische voorzieningen (stijging +, daling -)	6174/7174		
K. Verzekerings- en herverzekeringsuitkeringen (+)	718		
L. Afgestane verzekerings- en herverzekeringpremies (-)	618		
M. Overige technische opbrengsten (+)	719	745,205	748,000
N. Overige technische kosten (-)	619	349,685,011	5,398,809
II. Financieel resultaat (+)(-)	72/62	75,825,497	39,762,744
A. Opbrengsten van de financiële vaste activa (+)	721		
B. Beleggingsopbrengsten (+)	722	207,194	6,350
C. Beleggingskosten (-)	622	1,157,607	305,750
D. Kosten van schulden (-)	623	6,675	4,666
E. Wisselresultaten en resultaten uit de omrekening van vreemde valuta's	724/624	0	3,979,540
F. Meer- of minderwaarden (+)(-)	725/625	76,369,171	36,085,482
1. Meerwaarden (+)	725	125,584,337	36,085,482
2. Minderwaarden (-)	625	49,215,166	
G. Overige financiële opbrengsten (+)	726	414,855	1,788
H. Overige financiële kosten (-)	626	1,442	0
III. Bedrijfsresultaat (+)(-)	73/63	-1,056,197	-665,466
A. Goederen en diensten (-)	631	1,041,742	645,241
B. Afschrijvingen (-)(+)	632/732		
C. Overige (-) (+)	633/733	-14,455	-20,225
IV. Waardeverminderingen (-)(+)	64/74	0	0
V. Voorzieningen voor risico's en kosten (-)(+)	65/75	0	0
VI. Uitzonderlijk resultaat (+)(-)	76/66	0	28,190
A. Uitzonderlijke opbrengsten (+)	76		28,190
B. Uitzonderlijke kosten (-)	66		
VII. Belastingen op het resultaat (-)(+)	67/77	0	0
VIII. Toe te wijzen resultaat van het boekjaar (+)(-)	78/68	-29,030,411	-17,631,160
A. Winst (-)	68	29,030,411	17,631,160
B. Verlies (+)	78		

RESULTAATVERWERKING OP 31/12/2017

	CODES	2017	2016
I. Toe te wijzen winst (+)/Toe te wijzen verlies (-)	791/691	29,030,411	17,631,160
1. Toe te wijzen winst (+) / verlies (-) van het boekjaar	7911/6911	29,030,411	17,631,160
2. Overgedragen verlies van het vorige boekjaar (-)	6912		
II. Gewaarborgde vorderingen op bijdragende ondernemingen (+)	792/692	0	0
III. Solvabiliteitsmarge (29)	793/693	-20,177,537	1,512,839
1. Toewijzing (-)	693	34,235,374	14,057,837
2. Onttrekking (+)	793	14,057,837	15,570,676
IV. Verplichte winstdeelname (30) (-)	694	0	0
V. Sociaal Fonds	795/695	-8,852,875	-19,143,999
1. Toewijzing (-)	695	8,852,875	19,143,999
2. Onttrekking (+)	795		
VI. Over te dragen winst (-) / Over te dragen verlies (+)	696/796	0	0
VII. Tussenkomst van de bijdragende ondernemingen in het over te dragen verlies (+)	797	0	0
VIII. Niet-verplichte winstdeelname (31) (-)	697	0	0

POSTEN BUITEN-BALANSTELLING OP 31/12/2017

INHOUD	CODES	BEDRAG
I. Zakelijke zekerheden (+)(-)	00	0
A. Effecten en andere schuldtitels (+)(-)	001	
B. Liquide middelen/deposito's (+)(-)	002	
C. Beleggingsvastgoed (+)(-)	003	
II. Onderliggende waarden van optiecontracten en warrants (+)	01	0
A. Gekochte optiecontracten en warrants	011	
B. Verkochte optiecontracten en warrants	012	
III. Notionele bedragen van de termijncontracten (+)	02	0
A. Gekochte termijncontracten	021	
B. Verkochte termijncontracten	022	
IV. Notionele bedragen van de swapcontracten (+)	03	0
V. Notionele bedragen van andere afgeleide financiële instrumenten (+)	04	0
A. Overige gekochte afgeleide financiële instrumenten	041	
B. Overige verkochte afgeleide financiële instrumenten	042	
VI. Verbintenissen tot verkoop wegens cessie-retrocessie	05	0
VII. Verbintenissen tot terugkoop wegens cessie-retrocessie	06	0
VIII. Uitgeleende financiële instrumenten	07	821,211,869
IX. Niet-opgevraagde bedragen op aandelen (+)	08	0
X. Overige	09	0

De toelichting op de individuele posten van de balans- en resultatenrekening staat beschreven bij de afzonderlijke vermogens van België en Nederland.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A13 of 15

Algemene grondslagen balans

Opname van een actiefbestanddeel of een schuld

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer men zeker is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een schuld wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties of wachtrekeningen". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Verantwoording van kosten en opbrengsten

Opbrengsten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Kosten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Saldering van een actiefbestanddeel of en schuld

Een financieel actief en een financiële schuld worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende kosten of opbrengsten van intresten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als gerealiseerde of niet gerealiseerde meer-of minderwaarde in de resultatenrekening.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële/markt waarde. Kosten of opbrengsten die voortvloeien uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de resultatenrekening.

	31-12-2017	31-12-2016
US Dollar	1,1993	1,0541
Britse Pond	0,8872	0,8562
Japane Yen	135,52	122,79

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A14 of 15

Specifieke grondslagen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van een beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva worden tevens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Reële waarde

De beleggingen van het fonds worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Tegelijkertijd wordt er ook gekeken naar de gerealiseerde en ongerealiseerde waarde op de balans. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Bepaalde instrumenten, zoals participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van een beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Aandelen

Aandelen, waaronder tevens converteerbare obligaties zijn begrepen, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor beurs genoteerde aandelen is dit de beurswaarde. Voor niet beurs genoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers, verhoogd met de lopende intrest.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd op basis van intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Hieronder kunt u de banktegoeden terugvinden die vrijwel onmiddellijk opeisbaar zijn. Onder deze categorie vallen ook deposito's bij de Bijdragende Ondernemingen die volgens contract op korte termijn beschikbaar zijn en gebruikt worden om zo cashpool setup te benutten. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag ExxonMobil OFP	Pag. A15 of 15

Algemene grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Kosten en opbrengsten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de resultaatrekeningen opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen van Bijdragende Ondernemingen

Onder premiebijdragen van Bijdragende Ondernemingen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten risico fonds

(In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsopbrengsten

Onder de beleggingsopbrengsten worden verstaan de positieve gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt er onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle positieve waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de resultatenrekening opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde herwaarderingen.

Dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten worden op het moment van ontvangst opgenomen in de resultatenrekening.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe en de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C1 of 20

Deel C: Verslag Raad van Bestuur – Nederlands Afzonderlijk Vermogen

Algemeen

Per 1 september 2017 werden de Nederlandse pensioenrechten en plichten die ondergebracht waren bij Stichting Pensioenfonds ‘Protector’ overgeheveld naar het Nederlands afzonderlijk vermogen van het crossborder pensioenfonds ExxonMobil OFP (ExxonMobil OFP-NL). De pensioenuitvoerder blijft Achmea Pensioenservices. Inmiddels heeft het laatste jaarwerk van Stichting Pensioenfonds ‘Protector’ plaatsgevonden, is het toezicht door De Nederlandse Bank beëindigd en is het fonds uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel. Er heeft een finale afrekening plaats gevonden tussen Stichting Pensioenfonds “Protector” en het ExxonMobil OFP-NL.

Mede in het kader van de overgang naar het OFP en de wijziging in de beleggingsmix heeft er in 2017 een ALM studie plaats gevonden. De resultaten hiervan laten zien dat met de huidige beleggingsmix en de buffer van 20%, het fonds een solide financiële positie heeft op het gebied van dekkingsgraad en premieontwikkeling.

Pensioenraad

Per 1 september 2017 is de Pensioenraad geïnstalleerd. De Pensioenraad is opgericht om de medezeggenschap structuur van Stichting Pensioenfonds “Protector”, zo goed mogelijk verder te zetten binnen het ExxonMobil OFP - NL. De Pensioenraad ziet te allen tijde toe op een evenwichtige belangenafweging in het kader van het specifieke belang van het Nederlands Afzonderlijk Vermogen en het algemeen belang van het ExxonMobil OFP en dit bij haar (verbindende) advisering en besluitvorming.

De Pensioenraad heeft in 2017 drie maal vergaderd met als belangrijkste onderwerpen het vaststellen van de omzettings- en flexfactoren voor het pensioenreglement op 68 jaar, de wijziging van het financieringsplan en de wijziging van de samenstelling van de beleggingsportefeuille. De werking en timing van vergaderingen van de Pensioenraad zal geëvalueerd worden na het eerste volledige werkingsjaar.

Communicatie

Bij de overgang naar het ExxonMobil OFP-NL hebben alle aangeslotenen een brief hierover ontvangen. Enige tijd later hebben alle aangeslotenen een stopbrief ontvangen met hun opgebouwde rechten in Protector en vervolgens een startbrief ontvangen met hun opgebouwde rechten in het ExxonMobil OFP-NL. De pensioenwebsite is aangepast aan de gewijzigde situatie. De jaarverslagen van Protector en andere relevante communicaties en nieuwsbrieven zullen op de website zichtbaar blijven.

De pensioenregelingen

De pensioenregelingen zijn beschreven in de pensioenreglementen A, B, C en D. Alleen in pensioenreglement D vindt nog nieuwe pensioenverwerving plaats. De pensioenregelingen omvatten de volgende categorieën van aangeslotenen:

- BasisPlan D vanaf 1 januari 2015 (Reglement D)
- BasisPlan C vanaf 1 januari 2014 tot 31 december 2014 (Reglement C)
- BasisPlan B vanaf 1 januari 2006 tot 31 december 2013 (Reglement B)
- BasisPlan A vanaf 1 januari 1997 tot 31 december 2013 (Reglement A)

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C2 of 20

De regeling betreft de opgebouwde pensioenaanspraken- en rechten voortvloeiend uit een plan voor werknemers die in dienst zijn (geweest) van:

- ESSO NEDERLAND B.V.
- EXXONMOBIL CHEMICAL HOLLAND B.V.
- EXXONMOBIL FINANCIAL SERVICES B.V.

De pensioenreglementen zijn gewijzigd per 1 januari 2018 in verband met de verhoging van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar, naar aanleiding van gewijzigde fiscale wetgeving in Nederland. De opgebouwde pensioenaanspraken van deelnemers en gewezen deelnemers worden per 1 januari 2018 actuarieel collectief neutraal en sekseneutraal omgezet naar de nieuwe pensioenregeling. De wijziging van de pensioenregeling heeft geen gevolgen voor de financiering per 31 december 2017.

Financiële informatie

Principes en uitgangspunten voor financiering

De financiering van het Nederlands Afzonderlijk Vermogen in het OFP vindt op een zodanige manier plaats dat blijvend recht wordt gedaan aan de aard van de Nederlandse pensioenverplichtingen en toezeggingen. De financiering heeft een aantal belangrijke principes:

- De verplichtingen worden zodanig vastgesteld dat, binnen de afgesproken risicogrenzen, er te allen tijden voldoende vermogen in het Nederlands Afzonderlijk Vermogen is om te voldoen aan de nominale verplichtingen.
- Eventuele herwaarderingen conform de pensioenreglementen worden gefinancierd met aparte koopsommen door de Nederlandse Bijdragende Ondernemingen.
- De Nederlandse Bijdragende Ondernemingen zijn wettelijk en contractueel verplicht tot bijstortingen om eventuele tekorten aan te vullen. Deze verplichting is niet eenzijdig opzegbaar.
- De Nederlandse Bijdragende Ondernemingen zijn voldoende solvabel om zowel aan de bijstort-verplichting te kunnen voldoen als in staat te zijn de koopsommen voor eventuele herwaardering te kunnen voldoen.

Op de Nederlandse verplichtingen en het Nederlands Afzonderlijk Vermogen in het OFP zijn de volgende uitgangspunten van toepassing voor de financiering van het Nederlands Afzonderlijk Vermogen:

- In de berekeningen van de verplichtingen worden overlevingstafels en actuariële factoren gebruikt zoals die in Nederland gangbaar zijn.
- De rekenrente die gebruikt wordt om de verplichtingen die het fonds op enig moment heeft te bepalen, is de risicovrije rentevoet horend bij de gemiddelde looptijd van de verplichtingen (duration). Bij de berekening van de contante waarde van de verplichtingen wordt geen onderscheid gemaakt tussen opgebouwde pensioenrechten en reeds ingegane pensioenen. Er wordt geen rekening gehouden met eventueel toekomstige herwaarderingen van opgebouwde pensioenaanspraken of lopende pensioenuitkeringen.
- Op jaareinde vindt daarenboven nog een toets plaats die er toe kan leiden dat de rekenrente lager uitvalt zoals vastgelegd in het Financieringsplan en beschreven verderop in dit verslag.
- De verplichtingen berekend met de aldus bepaalde rekenrente vormen de basis van de Korte Termijn Voorziening (KTV).
- De Lange Termijn Voorziening (LTV) wordt bepaald als zijnde de hoogste van:
  - de KTV met daarboven een prudente buffer. De buffer moet minimaal voldoen aan de voorwaarden van de continuïteitstoets, uitgevoerd door de actuaris en afgestemd met de FSMA. De ALM studie van 2017 waarin die continuïteitstoets werd uitgevoerd, gaf aan dat een buffer van 20% voldoende zekerheid biedt gegeven de risicobereidheid van het fonds en de beleggingsmix. Het Financieringsplan bepaalt daarom dat de minimale buffer 20% van de KTV moet bedragen.
  - de ABO berekening met een actualisatievoet van 2,6%.

- Bovenop de LTV wordt nog een Solvabiliteitsmarge aangehouden, zoals bepaald in de Belgische pensioenwetgeving.

Het financieringsplan werd aangepast tijdens het afgelopen boekjaar. De laatste versie van het financieringsplan dateert van 15 december 2017.

De financieringsmethode heeft tot doel dat, op elke kwartaalafsluiting, de LTV plus de Solvabiliteitsmarge door de activa van het Nederlands Afzonderlijk Vermogen van het OFP gedekt zijn.

De feitelijke premiebijdrage

De drie Bijdragende Ondernemingen hebben in 2017 in totaal 223.400.000 € aan het OFP bijgedragen.

De voorgenomen restitutie per 31 december 2017 bedraagt 342.000.000 €. Per saldo vindt er over 2017 een restitutie aan de Bijdragende Ondernemingen van 118.600.000 € plaats.

In de onderstaande tabel wordt de feitelijke premiebijdrage over 2017 gespecificeerd, inclusief de voorgenomen restitutie.

In euro	TOTAAL
Bijdragevoet	0
Herwaardering actieven	17.400.000
Herwaardering inactieven	16.200.000
Bijstorting	189.800.000
Subtotaal	223.400.000
Voorgenomen restitutie	-342.000.000
Totaal	-118.600.000

De bijdragevoet, koopsommen herwaardering, bijstorting en voorgenomen restitutie worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

Bijdragevoet

De normale bijdrage is gebaseerd op een evenwicht tussen een aanvaardbaar niveau van bescherming van de aangeslotenen ten aanzien van hun opgebouwde pensioenrechten en lopende rentes enerzijds en de kosten voor de betrokken Bijdragende Ondernemingen anderzijds.

De kost met betrekking tot het luik 'pensioen' relatief aan het lopende jaar is voor de Actieve Aangeslotenen, de som van de actuele waarden van de Opgebouwde Pensioenrechten van de overeenkomstige Pensioenregeling opgebouwd in het lopende jaar rekening houdend met een pensioensalaris en pensioenplafond wat voor één jaar geprojecteerd wordt. De normale bijdragevoet wordt opgesplitst tussen het luik "pensioen" en het luik "invaliditeit".

Volgens de actuariële berekeningen bedroeg de theoretische dotatie € 17.083.256 voor het boekjaar 2017.

Conform de beslissing die wij genomen hebben in 2017, dit in overeenstemming met het Financieringsplan, werden de Bijdragende Ondernemingen vrijgesteld van de betaling van deze dotatie. De motivatie hiervoor is als volgt. Volgens de financieringsovereenkomst wordt de bijdrage primo jaar (1 januari) berekend. In dat opzicht was 2017 een bijzonder jaar, omdat het op 1 september 2017 startte voor het Nederlands Afzonderlijk Vermogen van het OFP en niet op 1 januari. Ook werd rekening gehouden met andere relevante informatie over de financiële positie:

- De bijstorting die op 1 september 2017 aan het OFP is betaald, direct voordat het OFP de pensioenverplichtingen van Stichting Pensioenfonds Protector 'in liquidatie' overnam, op basis van de LTV berekend op basis van de rente van 0,864%.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C4 of 20

- De aanzienlijke stijging van de rentevoet voor een looptijd van 25 jaar sinds 30 september 2016. De disconteringsvoet bedroeg 1,525% per 1 september 2017 (startdatum) en 1,648% per 30 september 2017 (de relevante peildatum), vergeleken met de veel lagere 0,864% per 30 september 2016. Een substantiële daling van de LTV aan het einde van het jaar werd voorzien.
- De verwachte restitutie aan de Bijdragende Ondernemingen op het einde van het jaar, gezien de stijging van de relevante rentetarieven en de financiële positie van het OFP.

Herwaardering

Desgevallend berekent de actuaris per Bijdragende Onderneming de eventuele aanvullende werkgeversbijdrage in geval van herwaardering. Door een herwaardering worden de reeds opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten verhoogd. De Aanvullende Werkgeversbijdrage moet betaald zijn vóór de ingangsdatum van de Herwaardering.

De koopsom voor de herwaardering van de Lopende Rentes en van de Opgebouwde Pensioenrechten per 1 januari 2018 is geschat in november 2017 (op basis van rente en relevante omstandigheden van dat moment). Nadat de koopsommen zijn voldaan is per 1 januari 2018 een verhoging van 1,45% aan actieve deelnemers en 1,33% aan de pensioengerechtigden en slapers toegekend. De door de Raad van Bestuur toegekende verhoging per 1 januari 2018 is onderdeel van de LTV per 31 december 2017.

Bijstorting

Op het einde van elk kwartaal wordt het bedrag van de LTV, verhoogd met de Solvabiliteitsmarge, vergeleken met het netto actief, zijnde de totale activa na aftrek van de respectievelijke schulden die geboekt worden op dezelfde datum. In geval van tekort van het Nederlands Afzonderlijk Vermogen zal een bijstorting verschuldigd zijn door iedere Bijdragende Onderneming apart.

Per 1 september 2017 heeft er op basis van het toen geldende financieringsplan een bijstorting door de Bijdragende Ondernemingen plaatsgevonden, direct voordat de collectieve waardeoverdracht naar het OFP werd geëffectueerd. Voor de overgang van Stichting Pensioenfonds "Protector" in liquidatie naar het OFP werden de pensioenverplichtingen berekend op basis van het toen vigerende financieringsplan van het OFP – NL afzonderlijk vermogen. Doordat de rente voor de pensioenverplichtingen van het OFP (0,864%) significant lager was dan bij Stichting Pensioenfonds "Protector" (waar de gewogen gemiddelde rente ongeveer 1,5% bedroeg) waren de verplichtingen bij het OFP aanmerkelijk hoger vastgesteld. Omdat bij de overgang de pensioenverplichtingen van het OFP volledig gedekt dienen te zijn, was een extra storting door de Bijdragende Ondernemingen noodzakelijk.

Voorgenomen restitutie

Op het einde van ieder boekjaar wordt het bedrag van de LTV verhoogd met de Solvabiliteitsmarge, vergeleken met het netto actief, zijnde de totale activa na aftrek van de respectievelijke schulden, die geboekt worden op dezelfde datum. In geval van een overschot van het Nederlands Afzonderlijk Vermogen kan er een restitutie plaatsvinden. Voor restitutie is vereist dat de herwaarderingen met betrekking tot de voorgaande tien jaar zijn verleend conform de ambities van de voorgaande tien jaar. Aan deze eis is voldaan. De betaling van een toegekende restitutie aan de Nederlandse Bijdrage Ondernemingen vindt plaats na afloop van het boekjaar.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C5 of 20

Pensioenverplichtingen

De opgebouwde voorzieningen moeten het OFP toelaten om op ieder moment haar verbintenissen na te komen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de voorzieningen op korte en lange termijn. De voorzieningen die in de boeken opgenomen worden stemmen overeen met de Lange Termijn Voorzieningen (LTV). De verplichtingen per 31 december zijn als volgt.

Voorzieningen per 31 december 2017			
	Pensioenluik	Invalideitsluik	Totaal
Korte Termijn Voorzieningen (KTV)	2.056.625.390	12.927.236	2.069.552.626
Lange Termijn Voorzieningen (LTV)	2.467.950.468	15.512.683	2.483.463.151
Solvabiliteitsmarge (SM)	18.605.425	116.947	18.722.372
LTV plus SM	2.486.555.892	15.629.630	2.502.185.523

Daarnaast wordt de ABO berekend. Omdat de rekenrente voor de ABO per 31 december 2017 hoger was, en de ABO zonder buffer van 20% wordt berekend, is de LTV per 31 december 2017 hoger, en daarmee maatgevend volgens het financieringsplan.

De vereiste solvabiliteitsmarge met betrekking tot de risico's "invaliditeit" en "overlijden" werd berekend conform de wettelijke bepalingen en overeenkomstig het nieuwe financieringsplan.

Berekening van de pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen (KTV) is gelijk aan de contante waarde van:

- De tijdsevenredig opgebouwde pensioenen;
- De toekomstige pensioenopbouw van (gewezen) deelnemers met premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid. Er wordt geen rekening gehouden met de mogelijkheid van revalidatie;
- De veronderstelde jaarlijkse inflatiecorrectie van 3% tot pensionering voor de (gewezen) deelnemers met premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid;
- Het ingegane arbeidsongeschiktheidspensioen.

De voorziening pensioenverplichtingen is berekend op basis van de hieronder vermelde veronderstellingen.

Rekenrente

Het laagste van:

- 4% per jaar.
- Alléén per jaareinde toepassing van een combinatie van twee intrestvoeten:
  - voor deelnemers en gewezen deelnemers (inclusief opbouw vanwege arbeidsongeschiktheid): de intrestvoet volgens het Nederlandse standaardtarief voor een individuele waardeoverdracht. Deze intrestvoet is gelijk aan de op 30 september van het lopende jaar geldende intrestvoet uit de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde rentetermijnstructuur voor verplichtingen met een looptijd van 25 jaar. Dit is de intrestvoet zoals bedoeld in artikel 18 van de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling;
  - voor pensioengerechtigden: de intrestvoet is gelijk aan het LTV rendement (2,6%).
- De intrestvoet overeenkomstig de LTV duration van de verplichtingen. De duration wordt per ieder jaareinde bepaald en normaal afgerond in hele jaren. De intrestvoet behorende bij de laatst bepaalde duration wordt ieder kwartaal bepaald uit de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde rentetermijnstructuur, waarbij duration gelijk gesteld wordt aan looptijd.

Intrestvoet per 31 december 2017 (duration 19 jaar)	1,411%
Combinatierente per 31 december 2017	1.87%

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C6 of 20

Op 1 september 2017 was de relevante intrestvoet gelijk aan de intrestvoet volgens het Nederlandse standaardtarief voor een individuele waardeoverdracht (0,864%) voor deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden (op basis van het financieringsplan zoals op 1 september 2017 van toepassing). Op 31 december 2017 is de relevante intrestvoet gelijk aan de intrestvoet overeenkomstig de duration van de verplichtingen per 31 december 2016, te weten 19 jaar. De duration van de verplichtingen per 31 december 2017 is gelijk aan 18 en deze looptijd zal gedurende het hele kalenderjaar 2018 worden aangehouden.

Duration uitkeringsstromen per 31 december 2016	19
Duration uitkeringsstromen per 31 december 2017	18

Overlevingskansen

De in september 2016 door het Koninklijk Actuarieel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG2016 onder toepassing van de correctiefactoren Mercer 2016 "Hoog" op de sterftেকansen uit deze tabel.

Leeftijdsbepaling

De leeftijd van iedere verzekerde wordt in jaren en maanden nauwkeurig bepaald.

Betalingswijze

De uitkeringen worden continu betaalbaar verondersteld.

Gehuwdheid of partnerschap

Bij de berekening van de technische voorzieningen voor niet-ingegaan partnerpensioen wordt voor alle (gewezen) deelnemers van gehuwdheidsfrequenties uitgegaan. De gehuwdheidsfrequenties van de AG-tafels GBM/GBV 1985-1990 worden gehanteerd met de aanpassing, dat de gehuwdheidsfrequentie op de standaard pensioendatum op één wordt gesteld.

Bij ingang van het partnerpensioen is de feitelijke burgerlijke staat het uitgangspunt.€

Leeftijdsverschil man-vrouw

Aangenomen wordt dat de mannelijke partner steeds 3 jaar ouder is dan de vrouwelijke partner.

Voorziening voor toekomstige excassokosten

Voor toekomstige excassokosten wordt een voorziening gevormd van 2% van de netto technische voorziening.

Wezenpensioen

Voor wezenpensioen wordt een voorziening gevormd van 5% van de netto technische voorzieningen voor niet-ingegaan partnerpensioen.

Overlijdensuitkering

Voor de eenmalige uitkeringen na overlijden van de deelnemer wordt een voorziening gevormd van 1% van de netto technische voorzieningen voor niet-ingegaan partnerpensioen.

Financieringsgraad

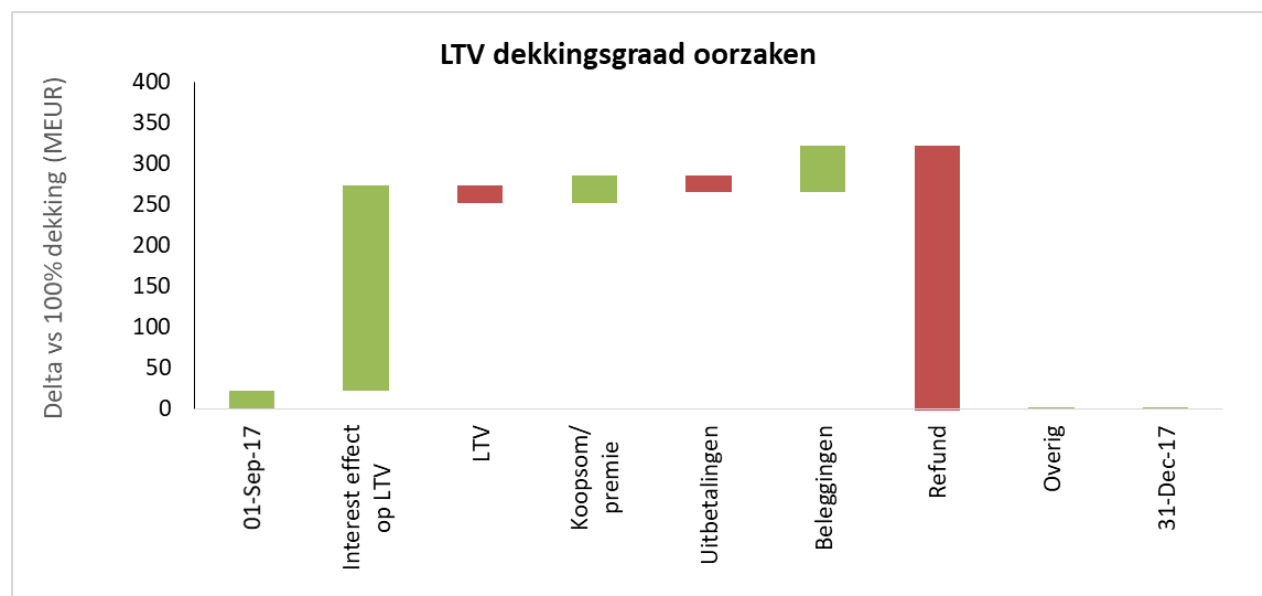
De actuele financieringsgraad van het fonds wordt berekend door op de balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden te delen op de technische voorzieningen (LTV + solvabiliteitsmarge) zoals opgenomen in de balans.

De financieringsmethode heeft tot doel dat, op elke kwartaalafsluiting, de LTV plus de Solvabiliteitsmarge door de activa van het OFP gedekt zijn. De financieringsgraad is daarmee op elke kwartaalafsluiting ten minste 100%.

De financieringsgraad per 31 december 2017 voor en na de voorgenomen restitutie is als volgt.

	Voor voorgenomen restitutie	Na voorgenomen restitutie
Korte Termijn Voorzieningen (KTV)	2.069.552.626	2.069.552.626
Lange Termijn Voorzieningen (LTV) plus SM	2.502.185.523	2.502.185.523
Pensioenvermogen	2.844.384.058	2.502.384.058
Surplus	342.198.535	198.535
Financieringsniveau KTV	137,44%	120,91%
Financieringsniveau LTV	113,68%	100,01%

Het verloop van de financieringsgraad van het OFP in de laatste vier maanden van 2017 is als volgt geweest. De beleggingsopbrengsten hebben een positieve bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de financieringsgraad, de premiebijdrage (inclusief voorgenomen restitutie) een negatieve bijdrage.

Beleggingen

Alle beleggingen werden samen met de verplichtingen op 1 september 2017 overgedragen aan het Nederland afzonderlijk vermogen van het ExxonMobil OFP. De marktwaarde van de effectenportefeuille bedraagt 2.610.641.470 € bij het afsluiten van het boekjaar. Het Nederlands afzonderlijk vermogen van het OFP heeft een netto return van 2,1% behaald over zowel de laatste 4 maanden van 2017 als in heel 2017. In 2016 bedroeg het jaarendement 11,6%.

Het in het fonds aanwezige vermogen werd belegd overeenkomstig het door de Raad van Bestuur vastgestelde SIP. Vergeleken met het SIP is de samenstelling van het vermogen per einde 2017 (basis marktwaarde) als volgt:

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C8 of 20

Overzicht van het belegd vermogen:

	% SIP	% Ultimo 2017
Obligaties en leningen	70,0	63,4
Aandelen	27,0	25,7
Private Equity	3,0	2,6
Liquiditeiten / deposito's / Rekening Courant Ondernemingen	-	8,3
Totaal	100,0	100,0

Resultaten securities lending

Onderstaande tabel geeft de resultaten van de securities lending over 2017.

Manager	Belegging	Portfolio 31/12/2017 M€	Securities Lending			
			used 31/12/2017	income MEUR	Avg on loan %	income bps
BlackRock	World ex USA LC	417	yes	0.4	9.7%	9.8
Northern Trust	USA LC aandelen	315	yes	0.0	3.3%	1.5
	Dev.+Emerg.markets	732	yes	0.5	7.0%	6.2
Horsley Bridge	Venture capital	73	no	-	-	-
	Aandelen	805	yes	0.5	6.3%	5.6
BlackRock	Euro credit obligaties	370	yes	0.1	9.1%	1.9
BlackRock	Euro long government LDI	1,436	yes	0.9	60.9%	6.5
BlackRock	Euro obligaties	1,806	yes	1.0	50.3%	5.6
	Vastrentend	1,806	yes	1.0	50.3%	5.6
	Cash	235	no	-	-	-
	Totaal	2,846	yes	1.5	33.7%	5.1

Op 31 december 2017 was circa 760 MEUR van de portefeuille van het Nederlandse luik van het ExxonMobil OFP uitgeleend aan derden. In ruil hiervoor had het fonds 829 MEUR waardepapieren ontvangen als onderpand welke correspondeert aan 109% van de marktwaarde van de uitgeleende stukken.

Voor een beschrijving van het beleggingsbeleid refereren wij naar deel A van dit verslag.

Uitvoeringskosten

Er worden drie kostensoorten onderscheiden: de kosten van het pensioenbeheer, de kosten van het vermogensbeheer en de transactiekosten.

Voor de deelnemers van het ExxonMobil OFP NL luik hebben de kosten geen invloed op duurtetoeslag, opbouw of uitkering van pensioenen. Kosten beïnvloeden het overschot / tekort en komen daarmee toe aan de Bijdragende Ondernemingen.

Kosten van pensioenbeheer

De kosten van de uitvoering van de pensioenregeling worden berekend door de totale pensioenuitvoeringskosten te delen door het totaal aantal actieve deelnemers en gepensioneerden ultimo 2017. De pensioenbeheerkosten bestaan uit administratieve verrichtingen (pensioentoekenningen, betalen uitkering, verwerken waardeoverdrachten, etc.), bestuurskosten (heffingen van de toezichthouders, adviseurs, juridische kosten, werkgeverskosten), communicatiekosten en overige kosten. Gezien dit boekjaar slechts 4 maanden aan kosten bevat is er dit jaar geen berekening gemaakt. Vanaf 2018 zullen deze kosten weer gerapporteerd worden.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C9 of 20

Kosten vermogensbeheer

De totale kosten over zowel het vermogensbeheer onder Protector als onder het ExxonMobil OFP-NL, bedragen 1,5 MEUR (2016: 1,6 MEUR), dit is 0,06% (2016: 0,06%) van het gemiddeld belegd vermogen. Het betreft hier de kosten die betaald worden aan BlackRock voor de verschillende portefeuilles die zij voor ons beheren en Horsley Bridge, de Northern Trust portefeuille wordt beheerd door ExxonMobil en de kosten hiervoor worden niet doorbelast. Blackrock, Horsley Bridge en Northern Trust worden internationaal gebruikt door meerdere pensioenfondsen van ExxonMobil; de kosten structuur is hierop aangepast.

De vermogensbeheerskosten zijn in absolute termen ongeveer gelijk gebleven tussen 2017 en 2016.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn die kosten die gemaakt moeten worden voor de aan- en verkoop van beleggingsstukken (aandelen, obligaties). Deze kosten zijn onderdeel van de kostprijs van beleggingsstukken. Bij beleggingen in indexfondsen worden de individuele transactiekosten per aan- en verkoop van aandelen binnen een bepaalde index, niet individueel gerapporteerd aan aandeelhouders van een beleggingsindex. Omdat het fonds belegt in circa 65 indexfondsen die op hun beurt weer belegd zijn in aandelen van circa 8000 ondernemingen, zijn de onderliggende transactiekosten niet apart herleidbaar. Hierin speelt mee dat de gebruikte indexfondsen door wereldwijde aandeelhouders gebruikt worden en het individueel aandeelhouderschap op dagelijkse basis varieert. Het Bestuur oordeelt dat de transactiekosten laag zijn omdat gebruik gemaakt wordt van de samengestelde beleggingscapaciteiten van de wereldwijde ExxonMobil pensioenfondsen. De prestaties van de indexfondsen worden gevolgd versus de toepasselijke index van het betreffende fonds. Hiermee wordt impliciet een oog gehouden op de transactiekosten. Over 2017 hebben de indexfondsen voldaan aan de benchmarks die gesteld zijn.

Verwachtingen 2018

Per 1 januari 2018 zijn er nieuwe parameters van kracht naar aanleiding van de omzetting van de pensioenleeftijd 67 naar 68 jaar. De aangeslotenen hebben hiervoor een kantelingsbrief ontvangen in april 2018 met hun nieuwe pensioenrechten.

Het nieuwe reglement werd gepubliceerd op de pensioenwebsite.

Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming van kracht. De Raad van Bestuur heeft zeker gesteld dat het OFP voldoet aan de vereisten. Ook zijn alle overeenkomsten met uitvoerende partijen geëvalueerd en aangepast om aan de vereisten van de AVG te voldoen.

Bij ons weten hebben er geen andere belangrijke gebeurtenissen plaatsgevonden na de afsluiting van het boekjaar dan deze die hier juist werden meegedeeld.

Kerncijfers

Aantal deelnemers	
	2017
Actieve aangeslotenen	1.503
Passieve aangeslotenen	1.068
Rentetrekkers	2.400
Totaal	4.971
Dotatie, uitkeringen, bedrijfskosten (x €1.000), rendement van de activa (in %), herwaardering	
	2017
Dotatie inrichters	-118.600.000
Uitkeringen	20.334.635
Bedrijfskosten	242.918
Rendement	58.463.048
Rendement %	2,11%
Herwaardering actieven	1,45%
Herwaardering inactieven	1,33%
Technische voorzieningen, solvabiliteitsmarge en vermogen (x €1.000)	
	2017
Technische voorzieningen (LTV)	2.483.463.151
Solvabiliteitsmarge	18.625.974
Vermogen	2.502.384.057
Financieringsgraad (in % op basis van LTV+ SM)	100,01%

Transparantieverslag Afzonderlijk Vermogen NL

SCHEMA VAN DE JAARREKENING BALANS OP 31/12/2017			
ACTIVA	CODES	2017	2016
I. Oprichtingskosten	21	0	0
II. Vaste activa	22	0	0
III. Beleggingen	23	2,610,641,470	0
A. Beleggingsvastgoed	231		
B. Verhandelbare titels en overige financiële instrumenten	232	2,610,641,470	0
1. Aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren	2321		
2. Obligaties en andere verhandelbare schuldinstrumenten	2322		
3. Rechten van deelneming in gemeenschappelijke beleggingsfondsen en investeringsfondsen	2323	2,610,641,470	0
4. Afgeleide financiële instrumenten	2324		
5. Termijnbeleggingen	2325		
6. Overige beleggingen	2326		
IV. Aandeel van de verzekerings- en herverzekerings-ondernemingen in de technische voorzieningen	24	0	0
V. Vorderingen	41	302,840	0
A. Te ontvangen bedragen	411		
B. Op bijdragende ondernemingen	412		
C. Kredieten	413		
D. Op verzekerings- en herverzekeringsondernemingen	414		
E. Collateral	415		
F. Overige vorderingen	416	302,840	0
VI. Liquide middelen	51	236,099,698	0
VII. Overlopende rekeningen	431/432	0	0
TOTAAL ACTIVA	21/51	2,847,044,007	0
PASSIVA	CODES	2017	2016
I. Eigen vermogen	11	18,920,906	0
A. Sociaal fonds	111	198,534	0
B. Solvabiliteitsmarge	112	18,722,372	0
C. Overgedragen verlies (-)	113		
II. Technische voorzieningen	12	2,483,463,151	0
A. Pensionering en overlijden	121	2,467,950,468	0
B. Invaliditeit en arbeidsonderschiktheid	122	15,512,683	0
C. Winstdeelname	123		
D. Overige	124		
III. Voorziening voor risico's en kosten	13	0	0
IV. Schulden	42	344,157,749	0
A. Technische schulden	421	384,820	0
B. Fiscale schulden	422	1,496,581	0
C. Collateral	423		
D. Financiële schulden	424		
E. Overige	425	342,276,348	0
V. Overlopende rekeningen	433/434	502,201	0
A. Over te dragen opbrengsten	433		
B. Toe te rekenen kosten	434	502,201	0
TOTAAL PASSIVA	11/43	2,847,044,007	0

GLOBALE RESULTATENREKENING OP 31/12/2017

INHOUD	CODES	2017	2016
I. Technische resultaat (+) (-)	71/61	-39,861,528	0
A. Bijdragen (+)	710	223,400,000	0
1. In uitvoering van het financieringsplan	7101	223,400,000	0
2. In uitvoering van een herstelplan of een saneringsp	7102		
B. Bijzondere bijdragen (+)	711		
C. Uitkeringen (-)	610	20,334,635	0
D. Bijzondere uitkeringen (-)	611	379,860	0
E. Wijziging van het aandeel van de verzekerings- en herverzek	712/612		
ondernemingen in de technische voorzieningen			
F. Wijziging van de netto gewaarborgde vorderingen	713/613		
(stijging +, daling -)			
G. Wijziging van de bijzondere vorderingen (daling-)	714/(614)		
H. Wijziging van de vorderingen op de verzekerings- en herver:	715/615		
ondernemingen (stijging +, daling-)			
I. Overdracht van pensioenrechten (+)(-)	716/616	2,582,522,913	0
1. Van andere pensioeninstellingen (+)	716	2,582,522,913	0
2. Naar andere pensioeninstellingen (-)	616		
J. Wijziging van de technische voorzieningen	617/717	-2,483,463,151	0
a. Wijziging van de technische voorzieningen met betrekki	6171/717	-2,467,950,468	0
pensionering en overlijden (stijging +, daling -)	1		
1. Einde boekjaar (-)	6171	2,467,950,468	0
2. Begin boekjaar (+)	7171	0	0
b. Wijziging van de technische voorzieningen met betrekki	6172/7172	-15,512,683	0
invaliditeit en arbeidsongeschiktheid (stijging +, daling -)			
1. Einde boekjaar (-)	6172	-15,512,683	0
2. Begin boekjaar (+)	7172	0	
c. Wijziging van de technische voorzieningen met betrekki	6173/7173		
winstdeelname (stijging +, daling -)			
d. Wijziging van de overige technische voorzieningen	6174/7174		
(stijging +, daling -)			
K. Verzekerings- en herverzekeringsuitkeringen (+)	718		
L. Afgestane verzekerings- en herverzekeringspremies (-)	618		
M. Overige technische opbrengsten (+)	719	393,205	0
N. Overige technische kosten (-)	619	342,000,000	
II. Financieel resultaat (+)(-)	72/62	59,025,352	0
A. Opbrengsten van de financiële vaste activa (+)	721		
B. Beleggingsopbrengsten (+)	722	207,194	0
C. Beleggingskosten (-)	622	787,067	0
D. Kosten van schulden (-)	623		
E. Wisselresultaten en resultaten uit de omrekenig van vreemc	724/624	0	0
F. Meer- of minderwaarden (+)(-)	725/625	59,250,174	0
1. Meerwaarden (+)	725	92,188,582	0
2. Minderwaarden (-)	625	32,938,407	0
G. Overige financiële opbrengsten (+)	726	356,492	0
H. Overige financiële kosten (-)	626	1,442	0
III. Bedrijfsresultaat (+)(-)	73/63	-242,918	0
A. Goederen en diensten (-)	631	242,918	0
B. Afschrijvingen (-)(+)	632/732		
C. Overige (-) (+)	633/733		
IV. Waardeverminderingen (-)(+)	64/74	0	0
V. Voorzieningen voor risico's en kosten (-)(+)	65/75	0	0
VI. Uitzonderlijk resultaat (+)(-)	76/66	0	0
VII. Belastingen op het resultaat (-)(+)	67/77	0	0
VIII. Toe te wijzen resultaat van het boekjaar (+)(-)	78/68	-18,920,906	0
A. Winst (-)	68	18,920,906	0
B. Verlies (+)	78		

RESULTAATVERWERKING OP 31/12/2017

	CODES	2017	2016
I. Toe te wijzen winst (+)/Toe te wijzen verlies (-)	791/691	18,920,906	0
1. Toe te wijzen winst (+) / verlies (-) van het boekjaar	7911/6911	18,920,906	0
2. Overgedragen verlies van het vorige boekjaar (-)	6912		
II. Gewaarborgde vorderingen op bijdragende ondernemingen (+)	792/692	0	0
III. Solvabiliteitsmarge (29)	793/693	-18,722,372	0
1. Toewijzing (-)	693	-18,722,372	0
2. Onttrekking (+)	793		0
IV. Verplichte winstdeelname (30) (-)	694	0	0
V. Sociaal Fonds	795/695	-198,534	0
1. Toewijzing (-)	695	198,534	0
2. Onttrekking (+)	795		
VI. Over te dragen winst (-) / Over te dragen verlies (+)	696/796	0	0
VII. Tussenkost van de bijdragende ondernemingen in het over te dragen verlies (+)	797	0	0
VIII. Niet-verplichte winstdeelname (31) (-)	697	0	0

POSTEN BUITEN-BALANSTELLING OP 31/12/2017

INHOUD	CODES	BEDRAG
I. Zakelijke zekerheden (+)(-)	00	0
A. Effecten en andere schuldtitels (+)(-)	001	
B. Liquide middelen/deposito's (+)(-)	002	
C. Beleggingsvastgoed (+)(-)	003	
II. Onderliggende waarden van optiecontracten en warrants (+)	01	0
A. Gekochte optiecontracten en warrants	011	
B. Verkochte optiecontracten en warrants	012	
III. Notionele bedragen van de termijncontracten (+)	02	0
A. Gekochte termijncontracten	021	
B. Verkochte termijncontracten	022	
IV. Notionele bedragen van de swapcontracten (+)	03	0
V. Notionele bedragen van andere afgeleide financiële instrumenten (+)	04	0
A. Overige gekochte afgeleide financiële instrumenten	041	
B. Overige verkochte afgeleide financiële instrumenten	042	
VI. Verbintenissen tot verkoop wegens cessie-retrocessie	05	0
VII. Verbintenissen tot terugkoop wegens cessie-retrocessie	06	0
VIII. Uitgeleende financiële instrumenten	07	760,163,991
IX. Niet-opgevraagde bedragen op aandelen (+)	08	0
X. Overige	09	0

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C14 of 20

BALANS

ACTIVA

III - Beleggingen

Rechten van deelneming in gemeenschappelijke

Beleggingsfondsen en investeringsfondsen **2.610.641.470**

Dit is de **marktwaarde** van de effectenportefeuille per 31.12.2017.

De **boekwaarde** (of aanschaffingswaarde) van de effectenportefeuille, bedroeg € **2.571.693.907** op dezelfde datum.

De **niet gerealiseerde meerwaarde** bedraagt **64.924.907 €**. Dit is het verschil tussen de markt- en de boekwaarde van de effectenportefeuille per 31.12.2017. De **niet gerealiseerde minderwaarde** bedraagt **25.977.344 €**.

De netto financiële opbrengst van de portefeuille bedraagt 2.1% voor het jaar 2017.

VI – Liquide middelen

236.099.697

5500002 NL zichtrekening Blackrock	-519
5500003 NL zichtrekening Northern Trust	4.635
5500005 NL Esso Nederland (start 7.576.310,83 EUR)	234.494.598
5500006 NL ABN AMRO 050.17.54.830	129.052
5500007 NL zichtrekening Blackrock equity	222
5500008 NL Horsley Bridge	1.471.138
5800 NL hangende verrichtingen	571

De deposito bij de Bijdragende Ondernemingen van 234.494.598 € is contractueel op korte termijn beschikbaar.

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C15 of 20

PASSIVA

I – Eigen vermogen

Sociaal Fonds **198.534**

Dit bedrag stemt overeen met het verschil tussen het netto actief van het OFP en de technische voorzieningen (solvabiliteitsmarge inbegrepen). Het vertegenwoordigt een vrije reserve op datum van afsluiting.

Solvabiliteitsmarge **18.722.372**

Veiligheidsreserve met betrekking tot de risico's "Invaliditeit" en "Overlijden" die door het OFP gedekt worden. De berekeningsmethode van deze reserve wordt door de wet opgelegd.

II – Technische voorzieningen **2.483.463.151**

De pensioeninstelling heeft het financieringsplan goedgekeurd m.b.t. de wijze van berekening van de technische voorzieningen, de jaarlijkse dotatie en de financiering van de kosten. Dit financieringsplan werd per 15.12.2017 aangepast.

De opgebouwde voorzieningen moeten het OFP toelaten om op ieder moment haar verbintenissen na te komen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de voorzieningen op korte termijn en lange termijn. De voorzieningen die in de boeken opgenomen worden stemmen overeen met de Lange Termijn Voorzieningen (LTV)

Samengevat zijn de hypothesen als volgt:

Intrestvoet	De intrestvoet overeenkomstig de LTV duration van de verplichtingen. De duration wordt per ieder jaareinde bepaald en normaal afgerond in hele jaren. De intrestvoet behorende bij de laatst bepaalde duration wordt bepaald uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur, waarbij duration gelijk gesteld wordt aan looptijd. De duration van de verplichtingen op 31 dec 2017 is 18 jaar.
Overlevingsgrondslagen	Prognosetafel AG2016 met correctie voor ervaringssterfte obv inkomensklasse "HOOG".
Herwaardering voor en na pensionering	0,00% per jaar (herwaardering is afhankelijk van een storting van een koopsom hiervoor door de Nederlandse Bijdragende Ondernemingen)
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar
Overige opslagen / kostenopslagen	<ul style="list-style-type: none"> • 2% van de KTV (toekomstige uitvoeringskosten) • 5% van de KTV van het niet-ingegane levenslange partnerpensioen wegens niet ingegaan wezenpensioen, verhoogd met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C16 of 20

	<ul style="list-style-type: none"> 1% van de KTV van het niet-ingegane levenslange partnerpensioen wegens de omstandigheid, dat na het overlijden van een gepensioneerde aan de nabestaanden ook een eenmalige uitkering wordt gedaan, verhoogd met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten.
Gehuwdheidsfrequenties	Bij de berekening van de KTV voor het partnerpensioen wordt voor alle (gewezen) deelnemers van gehuwdheidsfrequenties uitgegaan. De gehuwdheidsfrequenties van de AG-tafels GBM/GBV 1985-1990 worden gehanteerd met de aanpassing, dat de gehuwdheidsfrequentie op de standaard pensioendatum op één wordt gesteld. Na ingang van het ouderdompensioen is de feitelijke burgerlijke staat het uitgangspunt.
Leeftijdverschil vóór de pensioendatum	Verondersteld wordt dat de vrouwelijke partner 3 jaar jonger is dan de mannelijke partner, op basis van gemiddelde ervaringsstatistieken sinds 2007.

De Korte Termijn Voorzieningen (KTV), berekend volgens de technische basissen van het pensioenreglement, bedragen 2.056.625.390 € voor het luik “pensionering” enerzijds en 12.927.236 € voor het luik “invaliditeit” anderzijds.

Uit de continuïteitstest die in 2017 uitgevoerd werd is geconcludeerd dat een buffer van 20% van de totale KTV toereikend is.

De LTV berekend volgens de methodologie van het financieringsplan, bedraagt 2.467.950.468 € voor het luik “pensionering” enerzijds en 15.512.683 € voor het luik “invaliditeit” anderzijds.

De bedragen voor de luiken “pensionering” en “invaliditeit” zijn gesplitst als volgt:

	31.12.2017
Technische voorzieningen m.b.t. pensionering	2.467.950.468
Lopende renten ten gunste van de gepensioneerden	1.037.145.628
Lopende wezenrenten	311.479
Te betalen kapitalen	0
Uitgestelde rechten (slapers)	234.547.104
Actieven (luik pensioen)*	1.195.946.257
Actieven, invaliden en slapers (luik overlijden)	0
Technische voorzieningen m.b.t. invaliditeit	15.512.683
Lopende renten	5.054.724
Invaliden (luik pensioen)*	10.457.959

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C17 of 20

IV - Schulden **344.157.749**

Technische schulden **384.820**

Fiscale en parafiscale schulden **1.496.580**

- Tax office van
dec 2017 op betaalde pensioenen 1.271.454
- Premium ZVW expats (zorginstituut) van
Dec 2017 op betaalde pensioenen 3.059
- Taks office van premium ZVW van
december 2017 op betaalde pensioenen 222.067

Overige **342.276.348**

- Terugstorting aan Bijdragende Ondernemingen 342.000.000
- Overige 276.348

Volgens de afspraken van het Financieringsplan van het Nederlands Afzonderlijk Vermogen is het mogelijk om een terugstorting te doen aan de Bijdragende Ondernemingen als voldaan is aan de volgende voorwaarde:

$$\text{Indien } LTV_{tot}(t) + SM(t) \leq Activa(t)$$

$$\text{Dan } Re\ stitutie(t+1) = LTV_{tot}(t) + SM(t) - Activa(t)$$

$$\text{Indien } LTV_{tot}(t) + SM(t) > Activa(t)$$

$$\text{Dan } Re\ stitutie(t+1) = 0$$

V – Overlopende rekeningen **502.201**

Toe te rekenen kosten **502.201**

- Vermogensbeheerskosten: 502.201

RESULTATENREKENING

I. TECHNISCH RESULTAAT

39.861.528

Bijdragen in uitvoering van het Financieringsplan

223.400.000

Volgens de actuariële berekeningen bedroeg de theoretische dotatie **17.083.256** € voor het boekjaar 2017.

Per saldo wordt er aan de Bijdragende Ondernemingen gerestitueerd. De werkgeversbijdrage over het jaar 2017 is als volgt samengesteld:

	ENED	EMCHO	EMFS	Totaal
Dotatie in verband met bijdragevoet	0	0	0	0
Herwaardering actieven	13.074.360	4.217.760	107.880	17.400.000
Herwaardering inactieven	12.172.680	3.926.880	100.440	16.200.000
Bijstortingen	142.615.720	46.007.520	1.176.760	189.800.000
Voorgenomen restitutie	-256.978.800	-82.900.800	-2.120.400	-342.000.000
Totaal	-89.116.040	-28.748.640	-735.320	-118.600.000

ENED: ESSO NEDERLAND B.V.

EMCHO: EXXONMOBIL CHEMICAL HOLLAND B.V.

EMFS: EXXONMOBIL FINANCIAL SERVICES B.V.

Uitkeringen

20.334.635

Netto pensioenen uitgekeerd tijdens het afgesloten boekjaar.

Overdracht van pensioenrechten (+) (-)

2.582.522.912

- overdracht Stichting Pensioenfonds "Protector"   2.581.032.223
- andere pensioeninstellingen (+)   1.490.689

Wijziging van de technische voorziening m.b.t. pensionering

(stijging -, daling +)

-2.467.950.468

- Voorziening begin boekjaar (+)   0
- Voorziening eind boekjaar (-)   2.467.950.468

Wijziging van de technische voorziening m.b.t. invaliditeit

(stijging -, daling +)

-15.512.683

- Voorziening begin boekjaar (+)   0
- Voorziening eind boekjaar (-)   15.512.683

Overige technische opbrengsten (+)

393.204

Overige technische kosten (-)

- 342.000.000

- Terugstorting aan Bijdragende Ondernemingen   -342.000.000

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C19 of 20

II – Financieel resultaat		<u>59.025.352</u>
Beleggingsopbrengsten		- 207.194
Beleggingskosten		- 787.066
Het gaat voornamelijk om de management fees van de Asset Managers Blackrock en Horsley Bridge.		
Wisselresultaten en resultaten uit de omrekening van vreemde valuta		0
Meer- of minderwaarden		59.250.174
<i>Meerwaarden</i>	<i>+ 92.188.581</i>	
- Tijdens het boekjaar gerealiseerde meerwaarden ter gelegenheid van arbitrageverrichtingen (+):	20.499.181	
- Verhoging van de niet gerealiseerde meerwaarde op effectenportefeuille(+):	71.689.400	
<i>Minderwaarden</i>	<i>-32.938.407</i>	
- Gerealiseerde minderwaarde (-)	7.597.231	
- Verhoging van de niet gerealiseerde minderwaarde op effectenportefeuille (-):	25.341.176	
Overige financiële opbrengsten		356.492
- Overige financiële opbrengsten (+)	13.165	
- Voordelige betalingsverschillen (+)	0	
- UWV ontvangen bedragen (+)	295.511	
Overige financiële kosten		1.441
- Nadelige betalingsverschillen (-)	1.441	
III - Bedrijfsresultaat		<u>- 242.917</u>
Goederen en diensten (-)		242.917
VIII – Toe te wijzen resultaat van het boekjaar		<u>18.920.905</u>
Toewijziging solvabiliteitsmarge (-)		18.722.372
Winst (-)		198.534

Dit bedrag stemt overeen met de verhoging van het eigen vermogen per eind 2017 (zie elders de toelichting over de passiefzijde van de balans)

 ExxonMobil OFP	ExxonMobil OFP	1 juni 2018
	Jaarverslag Nederlands Afzonderlijk Vermogen	Pag. C20 of 20

POSTEN BUITEN-BALANSSTELLING

VIII – Uitgeleende financiële instrumenten

760.163.991

Securities lending

760.163.991

Op 31 december 2017 was circa 760 MEUR van de portefeuille van het Nederlands luik van het ExxonMobil OFP uitgeleend aan derden. In ruil hiervoor had het fonds 829 MEUR aan waardepapieren ontvangen als onderpand welke correspondeert aan 109% van de marktwaarde van de uitgeleende stukken.